

Arkivsaksnr: 2020/18688-0

Sakshandsamar: Tor Arne Hauge

Dato: 09.02.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre		15.02.2021

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - Stien Nyestølen - Midtnovi - oppgradering og remerking - Luster turlag

Innstilling frå forvaltar

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gjev løyve etter verneforskrifta sin § IV, punkt 1.3, 3. og 4. strekpunkt til å rydde, merke oppatt og legge til rette stien mellom Nyestølen og Midtnovi med klopper og bruer i tråd med synfaringsrapport utarbeidd av Luster kommune.

Merkinga skal ikkje vere på fast fjell, på gamle særmerkte tre eller på andre viktige natur- eller kulturminne, og skal følgje retningslinene i Merkehandboka.

Dokument i saka

- 08.12.2020 - Søknad frå Luster turlag om remerking av sti Nyestølen – Midtnovi
- Synfaringsrapport Nyestølen – Midtnovi, Luster kommune
- NINA Rapport 1409 – Vurdering av kor sårbare utvalde lokalitetar i Jostedalsbreen nasjonalpark er for ferdsel. Austerdalen, Langedalen og Krundalen-Tuftebreen, 2018
- Forvaltningsplan for Jostedalsbreen nasjonalpark, 1994
- www.merkehandboka.no

Saksopplysningar

I søknad motteke 08.12.20 frå Luster turlag vert det søkt om å merke, rydde og leggje til rette den gamle T-merka turstien frå Nyestølen til Midtnovi. Stien er om lag 5 km lang, der om lag 2,5 km er innanfor nasjonalparkgrensa.

Etter at nye Tungestølen turisthytte opna hausten 2019 er det venta auka besøk, både dagsreisande og overnattande turistar. Luster turlag ynskjer å gje turistane på Tungestølen og Veitastrond alternativ til turstien inn Austerdalen, ved å ruste opp att den gamle T-merka stien inn Langedalen. Dette vil truleg medføre auka ferdsel inn Langedalen. For å redusere slitasjen på naturen ynskjer turlaget å kanalisere ferdselen og leggje stien litt om på einskilde punkt. Merking med merkepinnar i ope lende og merking på tre i skog vil bidra til kanalisering av ferdsel. På våte parti vil det verte lagt ut treklopper for å skåne sårbare naturtypar og kanalisere ferdselen. Nokre stader er det tenkt laga mindre bruer for å kome over breelvar og større bekkefar. Dei fleste klopper og bruer vil vere flyttbare, slik at dei kan takast inn etter sesongen.

Nasjonalparkforvaltninga hadde i samarbeid med Luster kommune, Luster turlag, Veitastrond IL og Veitastrond bygdelag synfaring på stien Nyestølen – Midtnovi. Det vart då sett på ulike løysingar og behov for tilretteleggingstiltak. Fyrste del av stien var det særleg dei mange breelvane som skapte utfordringar. Her er det klopper som vert tekne inn som truleg er beste løysinga. Lenger inn vart det meir vått og myrlendt, her er kloppelegging kombinert med noko omlegging av stien til tørrare område det føretrekte løysinga. I dei indre delane av dalen, og i oppstiginga mot Midtnovi må det ryddast mykje kratt og skog. I tillegg var det nokre elvar som krev ei eller anna form for bru.

Luster kommune utarbeidde ein synfarringsrapport som er lagt ved søknaden frå Luster turlag. Synfarringsrapporten skildrar nokså detaljert kva for tiltak som bør gjerast for å leggje stien betre til rette for turgåarar.

Stien Nyestølen - Midtnovi var tidlegare ein av dei av dei jamleg brukte oppgangane for turar på Josten, ein gjekk då av eller på breen ved Opptaksbreen. I forvaltningsplanen (Fylkesmannen, 1994) er stien innover frå Nyestølen kalla ein «merkt sti», men merkinga er ikkje særleg tydeleg i dag.

Etter oppdrag frå nasjonalparkstyret utførte NINA i 2017 ei sårbarheitsvurdering for ferdsel i Langedalen, (NINA, 2018). Rapporten frå sårbarheitsvurderinga peikar på at der er store område med myr i Langedalen, og at denne vegetasjonstypen er sensitiv for ferdsel. Som tiltak for å ta vare på sensitive vegetasjonstypar står fylgjande:

Dersom ein ynskjer meir ferdsel inn Langedalen, vil ei tydelegare merking eller opparbeiding av stien vere viktig for å kanalisere ferdselen. Når terrenget er så fuktig vil tilrettelegging med gangbanar (klopper) vere mogleg for å unngå slitasje og for å kanalisere ferdselen. Men for å vere effektiv trengs ei svært omfattande kloppelegging, sidan det meste av dalbotnen er fuktig.

Det vert og peika på at stadig skiftande elveløp vil kunne vere ei utfordring ved kloppelegging. Beitande storfe vert og peika på som ei mogeleg utfordring for klopper, med tanke på vedlikehald av gangbanar.

I sårbarhetsvurderinga er det for dyreliv særleg trekt fram at myra og deltaet mellom Nyestølen og Tungestølen kan ha potensiale for sårbare våtmarksfuglar. Dette området ligg utanfor området for omsøkt tilrettelegging av sti.

Kart som viser omsøkt sti trasé merka med raudt. Gamal T-merka sti er synt som stipla line.

Lovgrunnlag

Føremålet med Jostedalsbreen nasjonalpark er:

- å verne om eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høgfjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand.
- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging
- å verne om kulturminne og kulturlandskap

I Jostedalsbreen nasjonalpark er landskapet verna mot alle inngrep (verneforskrifta sin § IV, punkt 1.1), mellom anna oppsetjing av bygningar, gjerde, (...) bygging av bruer og klopper,

merking av stigar og løyper og liknande. I verneforskrifta sitt punkt 1.2. står det at desse reglane ikkje er til hinder for (tredje strekpunkt) vedlikehald av eksisterande stiar og løyper med bruer, klopper, vardar, merking, skilt, vegvisarar og liknande. Forvaltningsstyresmakta kan nekte slikt vedlikehald om det av omsyn til føremålet med vernet er ønskjeleg å redusere ferdsla i einskilte område (vår understreking).

Forvaltningsstyresmakta kan, når særlege grunnar ligg føre, gje løyve til (verneforskrifta § IV, punkt 1.3, fjerde strekpunkt) merking og rydding av nye stiar og løyper, og oppsetting av skilt og vegvisarar. Det står også i verneforskrifta at det kan stillast vilkår for løyve som blir gjeve etter punkt 1.3.

I tråd med naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde som kan påverke naturmangfald, og det skal gå fram av avgjerda korleis desse prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at dei tiltaka som Luster Turlag søker om ikkje kan definerast som *vedlikehald* av stien, til det er dei nye tilretteleggingstiltaka med nye klopper og nye bruer for omfattande. Søknaden må difor må vurderast etter verneforskrifta sin § 1.3. det må difor liggje føre *særlege grunnar* for å gje løyve til tiltaket.

Å rydde, merke og legge til rette med klopper og bruer vil gjere stien Nyestølen – Midtnovi til eit godt alternativ til stien inn Austerdalen. Det vil kunne avlaste noko av den venta auka ferdselen inn i det sårbare landskapet i Austerdalen. Dette kan i seg sjølv vere ein særleg grunn for å gje løyve til tiltaket.

Ved tilrettelegging av stien i Langedalen med klopper og merking vil ein kunne kanalisere mykje av ferdselen i den våtlendte dalen til tørrare og mindre sårbare område. Resultatet vil kunne bli redusert slitasje på sårbare myrar, sjølv om talet på fotturistar skulle auke. Om stien vart merka utan tilrettelegging med klopper og mindre omleggingar, ville det truleg ført til større slitasje i dei våte områda. Dette er ein særleg grunn for å gje løyve til dei tiltaka som krev løyve, som nye bruer og større kloppelegging.

Prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 skal liggje til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde. Når det gjeld krav til kunnskap om naturmangfaldet i naturmangfaldlov sin §8, vurderer sekretariatet kunnskapen om naturmangfaldet til å vere god. Det er ingenting i Naturbase som tyder på at det biologiske mangfaldet vil ta skade av tiltaka. NINA sin sårbarheitsvurdering for ferdsel viser at dei omsøkte tiltaka vil kunne vere viktig for å ta vare på sensitive naturtypar i området.

Prinsippet i § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning er viktig for det totale trykket opprusting av stien vil medføre i Langedalen. Forvaltninga kan ikkje sjå at betra tilrettelegging av stien vil føre til negative konsekvensar for einskild artar eller økosystem. Tilrettelegginga vil mest truleg vere positiv for artar og økosystem sidan menneskeleg ferdsel vert kanalisert til område med mindre sårbar vegetasjon.

Sekretariatet vurderer at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saka, slik at føre -var-prinsippet i nml §9 får mindre vekt. Likevel er det viktig at det vert teke særlege omsyn til naturverdiane i området ved gjennomføringa av prosjektet. Nml § 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar tilseier at frakt av materialar til stiprosjektet må vere mest mogeleg miljøvenlege, det betyr m.a. at trykkimpregnerte materialar ikkje må nyttast om gode alternativ finst.